

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР
В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 26 квітня 2024 року

Одеса
«Фенікс»
2024

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 15.05.2024 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів** : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квітня 2024 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2024. – 1000 с.
ISBN 978-617-8430-05-4

У збірнику відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології в умовах повномасштабного військового вторгнення. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їх конституційному вимірі у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики. Відображено наукові напрацювання у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)»364»»20»(062.552)

Матеріали видано в авторській редакції

Зміст

ПРИВІТАННЯ ПРЕЗИДЕНТА НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ» АКАДЕМІКА С. В. КІВАЛОВА.....	22
---	----

СЕКЦІЯ 1. ПИТАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ, ФІНАНСОВОГО ПРАВА

<i>Ківалов Сергій Васильович</i> СПІВВІДНОШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОВИХ ЗАХОДІВ ІЗ СУМІЖНИМИ КАТЕГОРІЯМИ.....	24
<i>Тодошак Олег Володимирович</i> ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ ЗА ЯКІСТЬ ОСВІТИ (НА ПРИКЛАДІ НУ «ОЮА»).....	26
<i>Біла-Тіунова Любов Романівна</i> ОКОЕМІ АСПЕКТИ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ.....	29
<i>Білоус-Осін Тетяна Ігорівна</i> ПРАВОВА ПРИРОДА АДМІНІСТРАТИВНИХ СТЯГНЕНЬ.....	32
<i>Голоядова Тетяна Олексіївна</i> ПРАВОВІ АСПЕКТИ ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПОДАТКОВИХ ПЕРЕВІРОК В УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ	34
<i>Даниленко-Негара Юлія Сергіївна</i> ЩОДО ПИТАННЯ ЕТИЧНИХ СТАНДАРТІВ ПОВЕДІНКИ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ	36
<i>Закаленко Олена Василівна</i> ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ЕФЕКТИВНОГО СУДОВОГО ЗАХИСТУ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ	38
<i>Козачук Діана Анатоліївна</i> МОРАЛЬНІ ЗАОХОЧЕННЯ ЯК МЕТОД СТИМУЛЮВАННЯ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ.....	41
<i>Маслова Яна Іванівна</i> ОКРЕМІ АСПЕКТИ КОМПЕТЕНЦІЇ КОМПЕТЕНЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ	44
<i>Негара Родіон Віталійович</i> ПОСАДОВІ ОСОБИ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА В АНТИКОРУПЦІЙНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ	46
<i>Неугодніков Андрій Олександрович</i> ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	48
<i>Осадчий Анатолій Юрійович</i> ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ МІСЦЯ НОРМ, ЯКІ ВСТАНОВЛЮЮТЬ АДМІНІСТРАТИВНІ ПРОЦЕДУРИ, В СИСТЕМІ ПРАВА	50
<i>Панфілов Олег Євгенович</i> ПРАВОВІ АСПЕКТИ ОПОДАТКУВАННЯ ІТ-КОМПАНІЙ.....	52
<i>Сандул Яна Миколаївна</i> НАЧАСНІ ПИТАННЯ РЕФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ.....	55
<i>Сідор Михайло Іванович</i> БЮДЖЕТНА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ В УКРАЇНІ	56
<i>Слободянюк Марина Анатоліївна</i> ПУБЛІЧНІ ПОСЛУГИ, ЩО НАДАЮТЬСЯ ОРГАНАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.....	59
<i>Стрельников Андрій Вікторович</i> ПРОБЛЕМИ ВІДНЕСЕННЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ДО СУБ'ЄКТІВ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	61
<i>Фролова Євгенія Ігорівна</i> ЩОДО СУТНОСТІ ЗАХОДІВ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРИМУСУ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	63
<i>Манчул Марія-Діана Дмитрівна</i> НАУКОВІ ПОГЛЯДИ НА ПРАВОВУ ПРИРОДУ ФОНДУ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ДЛЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ ...	66
<i>Назарчук Анастасія Валеріївна</i> ДО ПИТАННЯ СУТНІСНО-ПОНЯТІЙНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ.....	68
НЕОДНОРІДНІСТЬ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ СУБ'ЄКТНОСТІ ОЦІНЮВАЧІВ ТА ЕКСПЕРТІВ	70
<i>Новак Анастасія Олександрівна</i> ПРОБЛЕМИ ДОСУДОВОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ ПУБЛІЧНО-ПРАВОВОГО СПОРУ	73
<i>Піть Ігор Юрійович</i> ПРОБЛЕМА ОКРЕСЛЕННЯ СУБ'ЄКТНОГО СКЛАДУ ВІЙСЬКОВИХ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ....	75
<i>Пономаренко Віталій Віталійович</i> НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ ЯК РОЗПОРЯДНИК БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ	78

3. Фоміч Г. Ю. Адміністративні процедури у публічній службі України : дис. ... канд. юрид. наук. Одеса, 2010. 224 с.
4. Osadchyi A. Yu., Zakalenko O. V. Administrative procedures: essence and varieties. *Public administration under modern conditions: concept, features, challenges* : collective monograph. Riga : Baltija Publishing, 2020. P. 131–145.
5. Большакова О. В., Закаленко О. В. Класифікація як метод наукового дослідження адміністративних процедур: поняття, мета, застосування. *Juris Europensis Scientia*. 2021. Вип. 3. С. 61–66.
6. Школик А. М. Адміністративно-процедурне право: ідея та реалізація. *Lex portus*. 2017. № 5 (7). С. 30–40.
7. Миколенко О. І. Місце адміністративного процедурного права в системі юридичних знань та системі права України : автореф. дис ... дра юрид. наук : 12.00.07. Запоріжжя, 2011. 40 с.
8. Шарая А. А. Адміністративно-процедурне право як підгалузь адміністративного права. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. № 2. С. 171–175. URL: http://www.lsej.org.ua/2_2019/47.pdf.
9. Колпаков В. К., Шарая А. А., Галіцина Н. В. «Адміністративна процедура» як базова категорія для з'ясування сутності адміністративно-процедурного права. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія : Юридичні науки*. 2021. Т. 32 (71), № 4. С. 55–62.
10. Бойко І. В. Зміст і структура навчальної дисципліни «Загальна адміністративна процедура». *Адміністративна процедура: конституційні засади та європейські орієнтири* : зб. наук. ст., тез доп. та повідомл. за матеріалами Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 27 черв. 2022 р.) / Нац. юрид. унт ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2022. С. 138–144.
11. Бойко І. В., Зима О. Т., Соловйова О. М. Адміністративна процедура як інститут адміністративного права. *Питання адміністративного права*. Харків, 2018. Кн. 2 / відп. за вип. Н. Б. Писаренко. С. 140–150.
12. Братель С. Г. Місце адміністративної процедури в структурі права. *Вісник Запорізького національного університету*. 2015. № 1 (I). С. 57–63.

Ключові слова: публічне адміністрування, адміністративні процедури, адміністративно-процедурне право, право адміністративних процедур, правове регулювання адміністративних процедур.

Keywords: public administration, administrative procedures, administrative procedure law, law of administrative procedure, legal regulation of administrative procedures.

Панфілов Олег Євгенович

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри адміністративного і фінансового права, кандидат юридичних наук, доцент

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ОПОДАТКУВАННЯ ІТ-КОМПАНІЙ

З кожним роком зростає інтерес до ІТ компаній. Ці компанії стають все більш важливою частиною світової економіки, відіграючи ключову роль у створенні нових технологій, робочих місць і ринків. З цим зростає і попит на фінансування стартапів.

ІТ компанії мають доступ до різних методів фінансування, таких як венчурний капітал, краудфандінг, ангельські інвестори, державні гранти, і багато інших. Кожен з цих методів має свої правові аспекти та ризики.

Всі методи фінансування стартапів супроводжуються правовими ризиками та особливостями оподаткування, такими як інтелектуальна власність, договори з інвесторами, регулювання фінансового ринку тощо.

Від сплати ПДФО кошти надходять до місцевих бюджетів. Аналізуючи ст. ст. 64–69 Бюджетного кодексу України бачимо, як розподіляється податок на дохід фізичних осіб, а це місцеві бюджети. Якщо ми будемо переформатовувати рух грошей або їхньої частини, що надходять за рахунок податків, на якісь інші цілі, то виникнуть питання у територіальних громадах. Фактично, це питання не стільки податково правового регулювання, а проблема наступної стадії руху публічних фінансів, а саме їх розподіл і витрачання. Потрібно обміркувати цю ідею: чи трансформувати цей механізм через внесення зміни до кількох законодавчих актів або щось інше? Можливо, більш перспективним було б подумати, що нам заважає запровадити новий платіж, виділити частину, що виплачується в режимі ПДФО, та «переадресувати» її на збір для фінансування ІТ-відносин. Можливо, простіше було б сформувати та закріпити новий розділ у Податковому кодексі України. При цьому, первинним завданням є внесення змін до ст. 9 Податкового кодексу України, в якій системно закріплюється перелік податків і зборів.

Наприклад, як це працює в Дія Сіті. Цього було досягнуто за рахунок зменшення оподаткування. Якщо якісь напрямки зменшуються і якщо на кілька відсотків знизився певний податок, і частина вносилася б у загальний розвиток, це була б подвійна вигода, зокрема й для державного бюджету, бо якщо ми не повністю їх переказуємо, а 10–15 %, які йтимуть на розвиток ІТ-індустрії, тоді це буде додаткова соціальна мотивація для того щоб податки сплачували за повною ставкою ІТ-спеціаліста.

У зв'язку з підвищенням прожиткового мінімуму у 2023 році, стало очевидним, що зазначена вище податкова соціальна пільга на 2023 рік не збільшиться. Головним чином, ця пільга застосовується в ситуаціях з невеликими зарплатами, які виникають, наприклад, коли людина працювала на неповну ставку, мала періоди безробіття або відпочинку за власний рахунок протягом частини місяця. Також розповсюдженим є застосування цієї пільги до доходів одного з батьків, які мають двох або більше дітей віком до 18 років.

У 2023 році існує можливість зміни розрахунку податку на дохід, переходячи від щоквартального подання звіту до щомісячного. Ця ініціатива враховує положення Законопроекту № 6120, який був прийнятий за основу Верховною Радою ще у вересні 2022 року. Згідно з цим Законом, звіти повинні бути подані не пізніше, ніж протягом 20 календарних днів після завершення звітного місяця, аналогічно до процедури, що діяла раніше для Звіту з єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (ЄСВ). Остаточне рішення щодо впровадження цих змін у 2023 році залежить від парламентаріїв, але ця ініціатива має об'єктивну мету – забезпечення своєчасного оновлення інформації у Пенсійному фонді. Зокрема, щоквартальне подання звітів може призвести до затримок у соціальних виплатах.

Також, важливо зауважити, що у 2023 році при звітуванні за IV квартал 2022 року обов'язково слід використовувати оновлену форму Податкового розрахунку. В розділі I цієї форми додані нові рядки 1.6, 2.6, 3.7, 4.4, 6.4, які дозволяють відображати суми нарахованої зарплати для найманих працівників, які були призвані на військову службу до Збройних Сил України під час мобілізації і не отримували грошового забезпечення за цей період. Ці зміни базуються на наказі Міністерства фінансів України від 04.07.2022 року, № 189. Деталі цих змін можуть бути отримані від представників Державної податкової служби у Дніпропетровській області.

В сучасному світі інновації та стартапи стали домінуючою тенденцією у бізнесі. Вони сприяють розвитку нових технологій та створюють нові можливості для розвитку економіки. Однак, розвиток інновацій та стартапів є надзвичайно складним та коштовним процесом. Тому, відповідно до законодавства, держави надають податкові стимули для інновацій та стартапів, щоб стимулювати розвиток цих галузей та зменшити фінансові бар'єри для стартапів.

Вагомого значення в указаному напрямі відведено отриманню податкових стимулів. Податкові стимули для інновацій та стартапів. Податкові стимули є спеціальними нормативними положеннями, які надають додаткові податкові пільги та знижки для інноваційних та стартап-компаній. Ці стимули мають на меті сприяти розвитку нових технологій та створен-

ню нових можливостей для розвитку економіки. У різних країнах світу податкові стимули для інновацій та стартапів можуть відрізнятися за своїм характером та обсягом. Однак, вони мають загальні характеристики, які сприяють створенню інновацій та розвитку стартап-компаній [1].

Основні види податкових стимулів для інновацій та стартапів, які надаються державами, можуть включати наступне:

- звільнення від оподаткування прибутку: цей вид стимулів надається стартап-компаніям, які мають великий потенціал росту та інноваційних рішень. Це означає, що компанії можуть не платити податок на прибуток протягом певного періоду (зазвичай від 3 до 10 років), щоб зменшити фінансовий бар'єр для розвитку компанії та прискорити її зростання;
- зменшення ставок податку на прибуток: деякі країни можуть надавати знижки на ставки податку на прибуток для інноваційних та стартап-компаній, які зареєстровані на їх території;
- податкові кредити: це означає, що компанії можуть отримати податкові кредити за певні витрати, пов'язані з розробкою технологій та інновацій;
- звільнення від оподаткування акцій та опціонів: деякі країни можуть надавати звільнення від оподаткування акцій та опціонів, які видані компанією для співробітників.

Окремо слід звернути увагу на фінансову підтримку та гранти. Крім податкових стимулів, деякі країни можуть надавати фінансову підтримку та гранти для інноваційних та стартап-компаній [2; 3].

Таким чином, ІТ сфера в Україні виокремлюється як окремий напрямок діяльності і ось такі спеціальні правові режими, як Дія Сіті, вони тому доказ. Пропонується створити приватний інвестиційний фонд, але з підтримкою держави, який буде використовуватися, щоб сформувати культуру розвитку ІТ-спеціалістів і культуру того, що гранти йтимуть в ІТ-стартапи. ЄСВ, наприклад, якщо ІТ-компанії розумітимуть, що воно йде чітко на розвиток ІТ-стартапів, на гранти для айті-компаній, на навчання фахівців, допомогу безробітним фахівцям, загалом для тих людей і компаній, які можуть генерувати додану вартість, а відповідно збільшувати обсяги податкових надходжень для країни. ПДФО зі свого боку як майбутні інвестиції та гроші. Фахівців не працевлаштовуватимуть з офіційним рівнем заробітних плат тільки 8 тисяч гривень і не просто оплачуватимуть 20 % ПДФО, а працевлаштовуватимуть із рівнем винагороди еквівалентним до 2–3 тисяч доларів США, бо розумітимуть, що ці гроші йтимуть до пенсійного фонду, який працюватиме з інвестиційними компаніями, що будуть інвестувати в ІТ-стартапи в Україні. Це як єдиний цикл. І це і є одна з основних можливостей, тому що зараз дуже важливим є залучення фінансів для українських стартапів.

Список використаних джерел

1. Тіль П. Від нуля до одиниці! Нотатки про стартапи, або як створити майбутнє. Київ : Наш формат, 2015. 232 с.
2. Саліхова О. Б., Курченко О. О. Про бідного стартапа замовите слово. *Економіст*. 2016. 7 черв. URL: <http://ua-ekonomist.com/12893-pro-bdnogo-startapa-zamovite-slovo.html>
3. Цивільний Кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV, в ред. від 03.09.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 22.09.2023).

Ключові слова: оподаткування іт компаній, венчурні фонди, ангельські інвестори, краудфандинг.

Keywords: taxation of IT companies, venture funds, angel investors, crowdfunding.